

Gryszkowa, Nina

"Semiotika : Jazyk. Priroda. Kul'tura : Kurs lekcij: učeb. posobie dlja stud. filol. lingv. i perevodoved. fak. vysš. učeb. zavedenij", N. B. Mečkovskaja, Moskva 2008 : [recenzja]

Etnolingwistyka 23, 300

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Porównując różne warianty rękopisów i inne materiały archiwalne, edytorzy zrekonstruowali autorską redakcję tekstu monografii, której nieprosty los wydawniczy zaważył na tym, że ta ostatnia książka Łotmana była czytelnikom praktycznie nieznaną.

Rozprawa ukazała się w serii „Bibliotheca Lotmaniana”, w której edytorzy zamierzają publikować przechowywane na Uniwersytecie w Tallinnie materiały z archiwum J. M. Łotmana i Z. G. Minc oraz prace naukowców kontynuujących program badawczy Łotmana.

IL

Lučyk Alla, *Slovnýk ekvivalentiv slova ukrajins'koji movi*, Kyjiv: Vydavnyčyj dim „Kijewo-Mogyljans'ka akademija”, 2008, 174 s.

pozycja ma charakter słownikowy i jest drugą pracą Ałły Łuczyk na temat ekwiwalentów słowa. Pierwsza, wydana w 2004, dotyczyła jednostek rosyjskich i ukraińskich, omawianą zaś poświęcono językowi ukraińskiemu. W stosunku do poprzedniej, zawiera znacznie poszerzony materiał poddany pogłębionej analizie, z bogatszą ilustracją przykładów. Słownik zawiera najpowszechniej używane w języku ukraińskim jednostki, ułożone w porządku alfabetycznym, opatrzone informacją gramatyczną, stylistyczną oraz semantyczną, z odnotowaniem wszystkich znaczeń. Każde hasło zawiera cytaty ilustrujące przykłady użycia danej jednostki, zaczerpnięte z tekstów publicystycznych oraz utworów literackich.

EP

Mečkovskaja N. B., *Semiotika: Jazyk. Priroda. Kul'tura: Kurs lekcij: učeb. posobie dlja stud. filol., lingv. i perevodoved. fak. vysš. učeb. zavedenij*, 3-e izd., ster., Moskwa: Izdatel'skij centr „Akademija”, 2008, 432 s.

W podręczniku przedstawiona została znakowa koncepcja języka na tle innych form przekazu informacji w przyrodzie i w społeczeństwie. Pozwala ona dostrzec najbardziej znaczące cechy języków naturalnych, a także drogi rozwoju technologii komunikatywnych społeczeństwa. Książka może pomóc w poznaniu najbardziej znaczących rezultatów badań nad znakami językowymi oraz innymi systemami semiotycznymi, a także zrozumieć, w jaki sposób różne rodzaje znaków uczestniczą w procesach poznania, postrzegania i komunikacji w społeczeństwie i przyrodzie. Porównanie języka z innymi systemami semiotycznymi pozwala dostrzec zalety języka zwierząt i sztucznych systemów znakowych, a także zobaczyć, w czym tkwi siła rytuałów i sztuki. Podręcznik jest adresowany do studentów kierunków filologicznych, lingwistycznych, a także do doktorantów, nauczycieli i tłumaczy.

NG

Mono-, dia-, polilog v raznych jazykach i kul'turach, otv. red. N. D. Arutiunova, Moskwa: Izdatel'stvo „Indrik”, 2010, 472 s.

W książce rozpatrywane są zarówno ogólnoteoretyczne, jak i ujawniające się w konkretnych językach aspekty mowy dialogowej: pochodzenie dialogu, jego status w pradawnych tekstach religijnych i historycznych oraz we współczesnych językach i kulturach. Wiele uwagi poświęca się funkcjonowaniu dialogu w różnych stylach mowy, w tym również w tekstach artystycznych. Przeprowadzono analizę funkcji, jakie spełniała mowa dialogowa w różnych okresach historycznych i w różnych gatunkach. Podkreślono znaczenie mowy dialogowej, zwłaszcza sił illokucyjnych, dla rozwoju i kształtowania gramatycznej i fonetycznej struktury języka (imperatyw, formy zwracania się, formy grzecznościowe, intonacja, emfaza i in.). Przeprowadzono także badania nad spójnością mowy dialogowej.